

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 6.053 Психологія _____

(код і назва спеціальності)

кваліфікація _____ бакалавр з психології _____

Робоча програма СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “27” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (підпис) (Большакова А.М.)
(прізвище та ініціали)

. “27” серпня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 8,0	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	Рік підготовки: 1й	
Змістових модулів – 2		Семестр 2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)			Лекції 56 год.
Загальна кількість годин – 240			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,9		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семнарські 46 год.
	Самостійна робота 138 год.		
	Індивідуальні завдання: _ год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 102/138

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “ Соціальна психологія” призначена для підготовки психологів з метою засвоєння ними психологічних знань з історії розвитку та становлення теоретичної та прикладної соціальної психології; опанування методиками діагностики особистісних характеристик та міжособистісної компетенції.

Мета: ознайомлення студентів з теоретичними засадами, методологією, технологіями та сучасною проблематикою соціальної психології.

Завдання:

1. Надати відомості щодо предмету, специфіки, методів, основних шкіл та напрямків соціальної психології як базової психологічної дисципліни.

2. Розширити уявлення студентів про сучасний стан та актуальні проблеми цього напрямку психологічної науки.

3. Розглянути еволюцію та сутність основних концепцій психології особистості.

4. Засвоїти основні поняття соціальної психології.

5. Розглянути сучасні психодіагностичні методики, що застосовуються при дослідженні особистості.

6. Сформуванати систему знань про закономірності та особливості психічного розвитку, концепції та періодизації вікового розвитку особистості.

7. Засвоїти знання про фактори, що сприяють особистісному зростанню та самореалізації людини.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень; • володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану; • відбору та застосування психодіагностичних методик; • розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології; • здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності; • здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові

<p>статусі, психічному розвитку людини, а також негативного впливу професійних ризиків в різних видах діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення роботи з кадровим складом різного типу організацій з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації; 	<p>методики науково-дослідної та психодіагностичної діяльності з використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати приписи лікаря-психіатра щодо здійснення патопсихологічного обстеження та надання психологічної допомоги у процесі діагностики та терапії психічних захворювань; • здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.
---	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Об'єкт, предмет, структуру соціальної психології;
- основні поняття, принципи та методики вивчення особистості;
- основні напрямки вивчення соціально психологічних явищ у вітчизняній та зарубіжній психології;
- основні структурні елементи та етапи розвитку особистості;
- види психологічної допомоги людині при виникненні психологічних проблем.

вміти:

- використовувати психологічні знання щодо закономірностей особистісного функціонування;
- аналізувати особистісні складові з точки зору їх специфіки, умов виникнення та можливостей керування;
- визначати внесок провідних дослідників у сучасний стан соціальної психології;
- використовувати процедури та техніки особистісного впливу в педагогічній роботі;
- знаходити взаємозв'язок між психічними станами людини та зовнішніми та внутрішніми умовами людського існування.

Мати **навички** використання найбільш поширених психодіагностичних методик, ведення протоколів обстеження та формулювання висновків за результатами психодіагностичного обстеження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Соціально-психологічні закономірності спілкування та взаємодії людей.

Тема 1. Місце соціальної психології в системі наукових знань.

Тема 2. Загальна характеристика соціально-психологічних явищ та процесів.

Тема 3. Комунікативна складова спілкування.

Тема 4. Спікування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).

Тема 5. Соціальна перцепція в процесі спілкування.

Тема 6. Механізми психологічного впливу і соціального контролю.

Змістовий модуль 2.

Соціальна психологія груп. Проблема особистості в соціальній психології.

Тема 7. Психологія малих груп.

Тема 8. Психологія великих соціальних груп.

Тема 9. Міжгрупова взаємодія та міжгрупові відносини.

Тема 10. Аттитюд як соціальна установка.

Тема 11. Соціальна психологія особистості.

Тема 12. Соціалізація особистості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Соціально-психологічні закономірності спілкування та взаємодії людей						
Місце соціальної психології в системі наукових знань	18	4	2			12
Загальна характеристика соціально-психологічних явищ та процесів	20	4	4			12
Комунікативна складова спілкування	22	4	4			14
Спікування як взаємодія	22	4	4			14
Соціальна перцепція в процесі спілкування	20	4	4			12
Механізми психологічного впливу і соціального контролю	24	6	4			14
Разом за змістовим модулем 1	126	26	22			78

Змістовий модуль 2. Соціальна психологія груп. Проблема особистості в соціальній психології						
Психологія малих груп	18	4	4			10
Психологія великих соціальних груп	18	4	4			10
Міжгрупова взаємодія та міжгрупові відносини	20	6	4			10
Аттитюд як соціальна установка	20	6	4			10
Соціальна психологія особистості	20	6	4			10
Соціалізація особистості	18	4	4			10
Разом за змістовим модулем 2	114	30	24			60
Усього годин	240	56	46			138

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфіка методів соціально-психологічного дослідження. Планування соціально-психологічного дослідження	6
2	Особливості використання спостереження та опитування при соціально-психологічному дослідженні (метод Бейлза)	6
3.	Аналіз та практичне визначення особливостей перцептивної, комунікативної та інтерактивної сторін спілкування.	6
4.	Метод дослідження комунікативно-характерологічних тенденцій (Т.Лірі)	6
5.	Діагностика інтегральних характеристик малої групи. Діагностика соціометричної та референтометричної структури групи.	6
6.	Діагностика групової згуртованості та функціонально-рольових позицій в команді	6
7.	Діагностика міжособистісних стосунків (А.А.Рукавішников) та деструктивних установок у міжособистісних стосунках.	6
8.	Діагностика ціннісно-орієнтаційної єдності групо та норм групового функціонування.	6

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення та аналіз наукової психологічної літератури з використанням фонду ЦНБ та Інтернет ресурсів	25
2	Підготовка до контрольної роботи	30
3	Опис себе по принципу «Я, який Я» з використанням результатів тестів	28
4	Написання есе	25
5	Підготовка до підсумкового залікового тестування	30
	Разом	138

9. Індивідуальні завдання

1. Понятіе и характеристики групповой динамики.
2. Статусно-ролевые характеристики личности в группе, понятие роли и статуса.
3. Характеристика основных процедур выработки групповых решений.
4. Особенности групповых решений в сравнении с индивидуальными.
5. Групповые ценности и групповые нормы.
6. Групповые санкции, их назначение.
7. Сопrotивление групповому давлению и возможность влияния личности на группу.
8. Конформность как социально-психологический феномен.
9. Лидерство как групподинамическая переменная.
10. Соотношение понятий лидерство и руководство.
11. Понятие стиля лидерства. Стили по К.Левину.
12. Личностные, групповые и ситуационные переменные успешного лидерства.

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений іспит. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	100
10	10	10	10	15	15	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	--

13.Методичне забезпечення

14.

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік вида ння	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіан т	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Соціальна психологія : Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 2 курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»		50	+	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література

Базова

1. Андреева Г.М. Социальная психология. М., Изд-во Моск. Ун-та, 1980, 416с.

2. Введение в практическую социальную психологию. /Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловей. – М., 1996.
3. Майерс Д. Социальная психология /Пер. С англ. – СПб.: Издательство «Питер», 1999. – 688с.
4. Методики социально-психологического исследования личности и малой группы. /Сб. науч.трудов под ред. А.Л.Журавлева, Е.В.Журавлевой. – М., 1995.
5. Социальная психология в трудах отечественных психологов – СПб.: Издательство «Питер», 2000. – 512с.
6. Пайнс З., Маслач К. Практикум по социальной психологии. СПб.: Издательство «Питер», 2000. – 528с.
7. Социальная психология. Под ред А.В.Петровского, 1987.
8. Петровский А.В., Ярошевский М.Г. Основы теоретической психологии. Категория общения. С. 291-342.
9. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. Київ, 1995.
10. Л.Е.Орбан Лемберт Соціальна психологія. Київ, 2004.
11. Фетискин Н.П., Миронова Т.И. Социально-психологическая диагностика личности и группы. – М., Кострома, 2001.

Допоміжна

1. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия. – М., 2001.
2. Бодалев А.А. Восприятие и понимание человека человеком – М., изд-во Моск. Ун-та, 1982.
3. Гозман Л.Я. Психология эмоциональных отношений. МГУ, 1987.
4. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Психология малой группы. МГУ, 1991.
5. Крысько Социальная психология. СПб.: Питер, 2006.
6. Методы социальной психологии. Под ред. Е.С.Кузьмина, ЛГУ, 1977.
7. Московичи С. Век толпы. М., 1998.
8. Морено Д. Социометрия., М., 1958.
9. Обозов Н.Н. Психология межличностных отношений. Киев, 1990.
10. Павленко В.Н. Етнопсихологія. Київ, 1999.
11. Паниотто В.И. Структура межличностных отношений. Киев, 1975.
12. Платонов Ю.П. Социальная психология поведения: Уч. Пособие. – СПб.: Питер, 2006.
13. Росе Л., Нисберг Р. Человек и ситуация. М., 1999.

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbu.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>
5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml

6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию.
http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии.
(<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам
<http://evolkov.net/cults/>